

tenāpy ālīngito 'kāṇḍa-darṣaṇoṭphulla-cakshushā,
tad-mantribhiḥ ca taiḥ sarvaiḥ prabuddhair abhyanaṇḍyata. 9
atha 'ukta-svasva-vṛttāntaiḥ prīṣṭas tair akhilaiḥ kramāt,
sa Vicitrakatho vaktum sva-vṛttāntam pracakrame: — 10

Tadā Pāravatākshasya ṣāpād yushmāsv itas tataḥ
vibhrasṭeshv, aham ekākī mohāt tatra 'abhiramaṁ ciram. 11
dūra-bhrānto 'paredyuḥ ca nashṭa-samjño 'ham āptavān
akasmād aṭavī-prānte klānto divyaṁ mahat puram. 12
tatra divyaḥ pumān eko divya-nārī-dvayānvitah
mām ācāvāsītavān dṛiṣṭvā snapitam ṣitalair jalaiḥ. 13
praveṣya ca 'antaḥ pradād me yatnād divyaṁ sa bhojanam,
tato 'bhukta svayaṁ, nāryāv abhujātām tato 'pi te. 14
bhukṭetaram ca tam aham viṣrānto 'tra vyajijñāpam:
«ko bhavān? kiṁ ca mām evaṁ mumūrshuṁ trātavān asi? 15
«mayā hy avaṣyaṁ tyaktavyaṁ ṣarīraṁ sva-prabhuṁ vinā.»
ity uktvā varṇitas tasmai sva-vṛttānto 'khilo mayā. 16
tataḥ ca sa mahātmā mām prītimān evam abravīt:
«Yaksho 'ham, ete mad-bhārye, tvaṁ ca prāpto 'dya me 'tithiḥ; 17
«yathā-ṣakty atitheḥ pūjā dharmo hi grīhamedhinām.
«mayā 'arcito 'sy, ataḥ kiṁca prāṇan kasmād mumukshasi? 18
»viyogo Nāga-ṣāpena kaṁcit kālam ayaṁ hi vaḥ;
«avaṣyaṁ kṣhiṇa-ṣāpānām yushmākaṁ syāt samāgamaḥ. 19
«nirduḥkho nāma kaḥ ca 'atra saṁsāre, bhadra, jāyate?
«Yakshenāpi mayā duḥkham yad dṛiṣṭam, vacmi tac, ṣṛiṇu: 20

Asty asyā vasudhā-badhvā mauli-mandana-mālikā
Trigartā nāma nagarī sumano-guṇa-gumphitā. 21
tasyāṁ dvija-yuvā ko 'pi Pavitradhara ity abhūt
dhanair daridraḥ, svajanair adaridraḥ kulāḍibhiḥ. 22
sa vasan ṣrīmatām madhye dvijo māmī vyacintayat:
«eshām arthavatām madhye vṛttastho 'pi na bhāmy aham, 23
«ekah sat-kāvyā-ṣābdānām iva ṣābdo nirarthakaḥ;
«manasvī ca na ṣaknōmi sevām nāpi pratigraham. 24
«tad gatvā kvacid ekānte Yakshiṇīm sādhayāmy aham,
«asti mantropadeṣo hi tatra me guru-vakrataḥ.» 25
iti saṁkalpya, vidhivad gatvā 'araṇyāya Yakshiṇīm
bhāryātve sādhayāmāsa sa Pavitradharo dvijaḥ. 26
siddhayā ca tayā yuktaḥ Saudāminy-abhidhānayā
tasthau ghora-himottīrṇo viṭapī 'iva madhu-ṣriyā. 27

ekadā tam sutoṭpattim vinā duḥkhita-cetasam
dṛiṣṭvā sā Yakshiṇī bhāryā Pavitradharam abhyadhāt: 28
«mā, 'āryaputra, krithāc cintām! sūnur utpatsyate hi nau,
«imaṁ ca, ṣṛiṇu, vṛttāntam atra 'aham kathayāmi te: — 29

Asti dakṣhiṇa-dig-prānte prāvriṣho janmabhūr iva
pibitārka-ghana-ṣyāmā tamāla-vana-vīthikā. 30